

## ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

### ΠΡΟΤΑΣΗ

Η οργανωμένη ομάδα λέξεων που εκφράζει μόνο ένα νόημα, με σύντομη συνήθως διατύπωση, λέγεται **πρόταση**.

<b>Τα είδη των προτάσεων</b>			
<b>Ως προς το περιεχόμενό τους</b>	<b>Ως προς την ποιότητά τους</b>	<b>Ως προς τη σχέση τους με άλλες</b>	<b>Ως προς τη δομή τους ( τους όρους )</b>
<p><b>1) κρίσεως</b> ο ομιλητής θέλει να πληροφορήσει, να δηλώσει κάτι, να διατυπώσει μια γνώμη ή να κρίνει κάτι: Αύριο φεύγουμε ταξίδι. Θα πάμε στην Κρήτη. Οι άλλες φωτογραφίες ήταν καλύτερες.</p> <p><b>2) επιθυμίας</b> ο ομιλητής θέλει να εκφράσει παράκληση, προτροπή, προσταγή, ευχή και γενικά μια επιθυμία του: Έλα τότε μαζί μας. Πάρε και το φαγητό σου μαζί.</p> <p><b>3) επιφωνηματικές</b> προτάσεις με τις οποίες εκφράζεται έκπληξη ή θαυμασμός και γενικά έντονο συναίσθημα: Αυτό είναι υπέροχο! Θα επισκερτείτε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους! Στο τέλος συνοδεύονται από θαυμαστικό ( ! )</p> <p><b>4) ερωτηματικές</b> ο ομιλητής διατυπώνει μια ερώτηση, για να πληροφορηθεί κάτι που δεν ξέρει: Πού θα πάμε; Θα πάτε για φαγητό; Στο τέλος συνοδεύονται από ερωτηματικό ( ; )</p>	<p><b>1) καταφατική</b> Κάθε πρόταση ( κρίσεως, επιθυμίας, ερωτηματική κτλ ) μπορεί να είναι καταφατική, δηλαδή το ρήμα της να είναι θετικό: Θα πάμε βόλτα. Έλα μαζί μας να παίξουμε.</p> <p><b>2) αρνητική</b> Κάθε πρόταση ( κρίσεως, επιθυμίας, ερωτηματική κτλ ) μπορεί να είναι αρνητική, δηλαδή το ρήμα της να συνοδεύεται από άρνηση: Δε θα πάτε έξω. Δε θα πάμε βόλτα. Η αρνητική λέγεται και αποφατική.</p>	<p><b>1) κύρια ή ανεξάρτητη</b> Μία πρόταση που μπορεί να σταθεί μόνη της στο λόγο: Ήρθαμε γρήγορα το βράδυ. Προσπάθησα πολύ.</p> <p><b>2) δευτερεύουσα ή εξαρτημένη</b> Μία πρόταση, που δε μπορεί να σταθεί μόνη της στο λόγο, αλλά χρησιμεύει, για να προσδιορίσει μια άλλη πρόταση ή έναν όρο προτάσεως: Δεν πήγε σχολείο, γιατί ήταν άρρωστος. Πρόβαλε ένας άνδρας, που φορούσε σκούφο.</p>	<p><b>1) απλή</b> Η πρόταση που αποτελείται μόνο από το υποκείμενο, και το κατηγορήμα μαζί λέγεται απλή: Τα παιδιά έπαιζαν.</p> <p><b>2) σύνθετη</b> Μία πρόταση που έχει περισσότερα από ένα υποκείμενα ή κατηγορούμενα λέγεται σύνθετη: Ο πατέρας, η μητέρα και η γιαγιά έφαγαν. Ο Γιώργος είναι τίμιος, και δίκαιος.</p> <p><b>3) επαυξημένη</b> Η πρόταση στην οποία υπάρχουν συμπληρώματα των κύριων όρων: Ο διευθυντής του σχολείου είναι καλός. Ο Σταύρος, ο φίλος του Γιώργου, είναι καλό παιδί.</p> <p><b>4) ελλειπτική</b> Η πρόταση που της λείπουν όροι. Συνήθως είναι μονολεκτικές: - Καλημέρα. - Καλημέρα. - Για πού; - Για καφέ. - Ωραία, πάμε.</p>